

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 11/2024
z dnia 12 kwietnia 2024r. Dyrektora Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Międzyrzecu Podlaskim

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ
W MIĘDZYRZECU PODLASKIM
ORAZ JEDNOSTKACH DZIAŁAJĄCYCH W JEGO
STRUKTURACH ORGANIZACYJNYCH**

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich zostały przyjęte w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.), zwana dalej „Ustawą”,
- 2) ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606), zwana dalej także „Kodeks Rodzinny” lub „k.r.o.”,
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2024, poz. 424),
- 4) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023, poz. 901, ze zm.),
- 5) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023, poz. 1870),
- 6) ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny (Dz.U. z 2024r. poz.17), zwana dalej także „Kodeks Karny” lub „k.k.”,
- 7) ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2023, poz. 1426 ze zm.),
- 8) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE z dnia 4.5.2016, L 119/1),
- 9) ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1781),
- 10) Konwencji o prawach dziecka (Dz. U. 1991, nr 120, poz. 526),
- 11) Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012, poz. 1169).

ROZDZIAŁ 1

PODSTAWOWE TERMINY

§ 1

Ilekcroć w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) Standardach – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim oraz jednostkach działających w jego strukturach organizacyjnych,
- 2) Dyrektorze - należy przez to rozumieć Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim;

- 3) Personelu - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, osobę świadczącą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także stażystę, praktykanta lub wolontariusza w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim lub jednostkach działających w jego strukturach organizacyjnych; -
- 4) Ośrodku - należy przez to rozumieć Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim oraz jednostki działające w jego strukturach organizacyjnych;
- 5) Małoletnim - należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18. roku życia;
- 6) Opiekunie małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzica lub opiekuna prawnego;
- 7) Zgodzie Opiekuna małoletniego - należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego lub innej spośród osób uprawnionych do reprezentowania małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między Opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 8) Krzywdzeniu małoletniego - należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym Personel lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest w szczególności:
  - a) przemoc fizyczna - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
  - b) przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
  - c) przemoc seksualna - to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykание małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
  - d) przemoc ekonomiczna - to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju małoletniego, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych Opiekunom małoletnich,

- e) zaniechanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
- 9) Dane osobowe małoletniego należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego;

ROZDZIAŁ 2

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM

§ 2

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

- 1) przed nawiązaniem przez Ośrodek z osobą stosunku pracy lub przed innym dopuszczeniem Personelu do kontaktu z małoletnimi lub przed zmianą stanowiska pracy wiążącą się z kontaktami z małoletnimi, Ośrodek zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, o których mowa w Ustawie;
- 2) informacje zwrotne otrzymane z systemu drukuje się i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy;
- 3) od kandydata członka Personelu pobiera się informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 172 oraz z 2022 r., poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy;
- 4) pobiera się od kandydata na członka Personelu oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej;
- 5) jeżeli kandydat na członka Personelu posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest

- obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;
- 6) jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, o którym mowa w art. 21 ust. 7 i 8 Ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym;
2. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 powyżej oraz o państwie lub państwach, w których osoba zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
  3. Personel przed rozpoczęciem kontaktów z małoletnimi zobowiązany jest do zapoznania się ze Standardami obowiązującymi w Ośrodku oraz polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
  4. Potwierdzenie zapoznania się z w/w dokumentami oraz oświadczenie o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do Standardów.
  5. Dyrektor umożliwi pracownikom Ośrodka udział w szkoleniach z zakresu ochrony dzieci przed krzywdzeniem, w tym identyfikowanie sytuacji stwarzających ryzyko krzywdzenia dzieci, symptomy krzywdzenia i plan wsparcia dziecka krzywdzonego.

§ 3

1. Zasady bezpiecznych relacji Personelu z małoletnimi:
  - 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez Personel jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Personel traktuje małoletnich z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec nich w jakiegokolwiek formie;
  - 2) zasady bezpiecznych relacji Personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich członków Personelu;
  - 3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzane podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

2. Personel zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
3. Personel w kontakcie z małoletnimi:
  - 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do małoletnich z szacunkiem;
  - 2) uważnie wysłuchuje małoletnich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
  - 3) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
  - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
  - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku.
4. Decyzje dotyczące małoletniego powinny w miarę możliwości uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych osób.
5. Małoletni ma prawo do prywatności. Odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
6. W przypadku konieczności rozmowy z małoletnim na osobności, Personel powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego członka Personelu o uczestniczenie w rozmowie.
7. Personelowi nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, stosować obraźliwe gesty, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
8. Personelowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
9. Personel zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, w szczególności niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
10. Personel zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletniego.
11. Personel nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, jak również zawodowych, jeżeli Opiekun małoletniego nie wyraził na to zgody.
12. Personelowi zabrania się przyjmowania prezentów od małoletnich lub ich opiekunów.

§ 4

Personelowi bezwzględnie zabrania się w szczególności:

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z małoletnimi;
- 2) składać małoletnim propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniać takie treści;
- 3) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (np. narkotyków, dopalaczy).

§ 5

Personel zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu pomocy w sytuacji, kiedy małoletni poczuje się niekomfortowo. W przypadku, gdy Personel zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest o każdym takim przypadku poinformować bezpośredniego przełożonego (np. zauroczenie małoletniego w pracowniku bądź pracownika w małoletnim).

§ 6

1. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
2. Do przemocowych zachowań zaliczyć można np. popychanie, bicie, szturchanie itp.
3. Personelowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Personel nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Personel, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy, np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z nim, wykazując zrozumienie i wczucie.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny Personelu z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można w szczególności:
  - 1) pomoc małoletniemu przy przemieszczaniu się, jeżeli istniejące okoliczności, w tym na przykład jego stan zdrowia lub istniejące niepełnosprawności uzasadniają taki kontakt,
  - 2) pomoc małoletniemu w czynnościach związanych z zakładaniem lub zdejmowaniem odzieży, w czynnościach higienicznych, jeśli istniejące okoliczności, w tym na przykład stan zdrowia lub typ niepełnosprawności tego wymaga.

§ 7

1. Kontakt Personelu z małoletnimi poza godzinami pracy, godzinami świadczenia usług, godzinami odbywania praktyk lub godzinami realizacji czynności wykonywanych w ramach wolontariatu, jest co do zasady zabroniony.
2. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania.
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim, poza powyższymi godzinami, kontakt odbywa się co do zasady za pomocą środków porozumiewania się na odległość (np. telefonu bądź Internetu), lub w obecności ich rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to sytuacji, gdy małoletni jest spokrewniony z Personelem bądź gdy jego rodziców/opiekunów prawnych wiążą z Personelem relacje towarzyskie.

ROZDZIAŁ 3

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNICH

§ 8

1. Personel w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:
  - 1) małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
  - 2) małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
  - 3) małoletni jest głodny;
  - 4) małoletni nie ma np. odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
  - 5) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
  - 6) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.;
  - 7) małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
  - 8) małoletni boi się rodzica/opiekuna prawnego, boi się powrotu do domu;
  - 9) małoletni czuje niepokój, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
  - 10) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;

- 11) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się itp.;
  - 12) małoletni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
  - 13) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
  - 14) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małoletniego zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
  - 15) małoletni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
  - 16) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małoletniego;
  - 17) małoletni mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u małoletniego współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że małoletni jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione.
3. Niepokojące zachowania Opiekunów małoletniego to w szczególności sytuacje, gdy Opiekun małoletniego:
- 1) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń małoletniego;
  - 2) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małoletniego;
  - 3) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje go (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
  - 4) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
  - 5) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
  - 6) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
  - 7) zachowuje się agresywnie; ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
  - 8) wypowiada się niespójnie;
  - 9) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
  - 10) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
  - 11) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
  - 12) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
4. Personel w przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, o których mowa w ust. 1 i 3 powyżej, niezwłocznie zgłasza je bezpośrednio przełożonemu, który:
- 1) podejmuje rozmowę z Opiekunami małoletniego, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy lub

- 2) podejmuje inne działania stosowne od okoliczności oraz zidentyfikowanych czynników ryzyka.
5. Bezpośredni przełożony, o którym mowa w ust. 4 powyżej, do przeprowadzenia takiej rozmowy i przekazania informacji lub do podjęcia innych działań może wyznaczyć innego podległego mu członka Personelu.
6. Personel w miarę możliwości monitoruje sytuację i dobrostan małoletniego.

ROZDZIAŁ 4

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO PRZEZ PERSONEL, OSOBĘ TRZECIĄ, INNEGO MAŁOLETNIEGO LUB OPIEKUNA

§ 9

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia małoletniego przez członka Personelu Ośrodka, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka Personelu Ośrodka bezpośredni przełożony takiego członka Personelu przeprowadza postępowanie wyjaśniające dotyczące sytuacji i osób, których dotyczy zgłoszenie. Prowadzący postępowanie wyjaśniające stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na protokole interwencji stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszych Standardów oraz przekazywane niezwłocznie do wiadomości Dyrektora lub jego Zastępcy.
3. W ramach postępowania wyjaśniającego w szczególności możliwe jest:
  - 1) zlecenie przeprowadzenia rozmowy z małoletnim przez psychologa lub inną osobę posiadającą odpowiednie kompetencje,
  - 2) przeprowadzenie rozmowy z członkiem Personelu, którego dotyczy zgłoszenie,
  - 3) przeprowadzenie rozmowy z rodzicami lub opiekunami małoletniego, a także z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego.
4. W oparciu o poczynione w postępowaniu wyjaśniającym ustalenia Dyrektor Ośrodka decyduje o podjęciu ewentualnych dalszych działań w związku z zgłoszeniem. Dalsze działania w szczególności mogą polegać na zleceniu podjęcia czynności, o których mowa

w § 11 niniejszych Standardów lub na zastosowaniu środków, o którym mowa w ust. 5 poniżej.

5. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że członek Personelu Ośrodka dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę w sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia wobec członka Personelu stosownych środków dyscyplinujących.
6. Wzór protokołu interwencji w przypadku stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
7. Wzór rejestru zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich stanowi załącznik nr 5 do Standardów.

§ 10

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą członkiem Personelu, w tym także przez inną osobę małoletnią, osoba wyznaczona przez Dyrektora przeprowadza postępowanie wyjaśniające dotyczące sytuacji i osób, których dotyczy zgłoszenie. Prowadzący postępowanie wyjaśniające stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego.
2. Ustalenia są spisywane w protokole interwencji w przypadku stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszych Standardów oraz przekazywane niezwłocznie do wiadomości Dyrektora. Postanowienia § 9 ust. 3 i 4 niniejszych Standardów stosuje się odpowiednio.
3. Każdy przypadek podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich wpisywany jest do rejestru zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich stanowiący załącznik nr 5 do Standardów

§ 11

1. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie, iż wobec małoletniego popełniono przestępstwo pracownik Dyrektor lub osoba, która prowadziła czynności wyjaśniające sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo jednostki policji lub prokuratury.
2. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego lub podejmuje działania w celu wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej.

§ 12

W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy sporządzić plan wsparcia, którego wzór stanowi załącznik nr 6 do Standardów.

ROZDZIAŁ 5

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIEGO

§ 13

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) Personel ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) Personel jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych małoletniego tylko w zakresie określonym przez prawo oraz na zasadach określonych w Polityce Ochrony Danych Osobowych obowiązujących w Ośrodku.

§ 14

Personel może "wykorzystać informacje o małoletnim w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości jego osoby oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację małoletniego.

§ 15

1. Personel nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.
2. Personel w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach może skontaktować się z Opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom

mediów. W przypadku wyrażenia zgody, Personel podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do Opiekuna małoletniego.

3. Personel nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy Personel jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

ROZDZIAŁ 6

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

§ 16

Personel uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.

§ 17

1. Personelowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (tj. filmowanie, fotografowanie) bez pisemnej zgody Opiekuna małoletniego.
2. W celu uzyskania zgody Opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku małoletniego, Personel może skontaktować się z jego opiekunem i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych Opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda Opiekunów małoletniego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 18

1. Upublicznienie przez Personel wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie wideo) wymaga pisemnej zgody jego opiekuna.
2. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy go oraz jego opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

ROZDZIAŁ 7

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 19

1. Ośrodek może zapewniać małoletnim dostęp do sieci Internet.
2. W przypadku zapewnienia dostępu do sieci Internet Ośrodek podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
3. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu w Ośrodku obejmują w szczególności:
  - 1) monitorowanie sieci Internet, w tym historii odwiedzanych stron www;
  - 2) monitorowanie urządzeń zapewnionych przez Ośrodek, na których małoletni korzystają z Internetu,
  - 3) instalowanie i aktualizowanie na urządzeniach zapewnionych przez Ośrodek oprogramowania do blokowania treści nieodpowiednich dla małoletnich.
4. Małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych umożliwiających dostęp do Internetu zapewnionych przez Ośrodek pod opieką i nadzorem Personelu oraz za ich zgodą. Bezpośredni nadzór nad bezpiecznym korzystaniem przez małoletnich z Internetu w Ośrodku sprawuje członek Personelu, pod którego opieką znajdują się małoletni korzystający z Internetu.
5. W przypadku zauważenia przez Personel, że małoletni korzysta z treści nieodpowiednich, informuje on o tym Opiekunów małoletniego.
6. W przypadku korzystania małoletnich z prywatnych urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, Personel w miarę możliwości powinien informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Ustęp powyższy stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ 8

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 20

1. Weryfikacja potrzeby zaktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor wyznacza osobę lub osoby odpowiedzialne za opracowanie i aktualizację Standardów Ochrony Małoletnich, zwane dalej „Osobami odpowiedzialnymi”.
3. Osoby odpowiedzialne monitorują realizację Standardów, reagują na ich naruszenie oraz koordynują zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza Personelowi nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

ROZDZIAŁ 9

ZASADY UDOŚTĘPNIANIA RODZICOM I MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 21

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich”, podobnie jak jego skrócona wersja, jest dokumentem ogólnodostępnym, w szczególności jest on dostępny dla Personelu, małoletnich oraz ich opiekunów.
2. Dokument znajduje się na stronie internetowej Ośrodka. Jest również dostępny do wglądu w Ośrodku.

ROZDZIAŁ 10

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 22

1. Za aktualizację i monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem odpowiadają Osoby odpowiedzialne w rozumieniu § 20 niniejszych Standardów. W ramach w/w obowiązku należy co najmniej raz na dwa lata dokonywać

oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, a wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

2. Osoby odpowiedzialne są zobowiązane do reagowania na zgłoszenia naruszenia Standardów.
3. Do celów monitoringu i aktualizacji Standardów można przeprowadzić ankietę, która stanowi załącznik nr 4

§ 23

1. Wszelkie dokumenty związane z incydentami i zdarzeniami zagrażającymi dobru dziecka przechowywane są w ustalony w MOPS sposób, który uniemożliwia dostęp osobom nieuprawnionym.

**WZÓR OŚWIADCZENIA O NIEKARALNOŚCI ORAZ O TOCZĄCYCH SIĘ
POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH, SĄDOWYCH I
DYSCYPLINARNYCH, O KTÓRYM MOWA W §2 UST. 1 PKT 6 STANDARDÓW
ORAZ O PAŃSTWIE LUB PAŃSTWACH, W KTÓRYCH OSOBA
ZAMIESZKIWAŁA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT, INNYCH NIŻ
RZECZPOSPOLITA POLSKA I PAŃSTWO OBYWATELSTWA**

.....
(miejsowość, data)

.....
(nazwa i adres ośrodka lub pieczęć)

Ja.....
(imię i nazwisko) nr PESEL.....
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Oświadczam, że w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am / nie zamieszkiwałem/am¹ w państwie lub państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa. Jeśli tak to proszę podać w jakim: .....

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data, czytelny podpis)

---

¹ Niewłaściwe skreślić.

Międzyrzec Podlaski, dn .....

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko służbowe

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/łem się z obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim oraz jednostkach działających w jego strukturach organizacyjnych Standardami ochrony małoletnich i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
podpis oświadczającego

**WZÓR PROTOKOŁU INTERWENCJI W PRZYPADKU STWIERDZENIA
PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNI**

Data i miejsce sporządzenia dokumentu:	
Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie:	
Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małegoletniego:	
Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małegoletniego oraz miejsce zdarzenia:	
Osoba/osoby podejrzone o krzywdzenie lub krzywdzące małegoletniego:	
Opis rodzaju podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małegoletniego:	
Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji, m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”:	
Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małegoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i psychologiem, pedagogiem wg potrzeb małegoletniego, informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego:	
Informacja ze spotkania z rodzicami lub opiekunami:	

<p>Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom lub opiekunom, innym małoletnim – jeżeli byli np. świadkami lub sprawcami incydentu) zespołu specjalistów pracujących z małoletnimi, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, a także informacja o zgodzie rodziców lub opiekunów na udzielanie ww. form pomocy małoletniemu oraz ewentualne działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców lub opiekunów:</p>	
<p>Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej małoletnim:</p>	
<p>Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół:</p>	

**MONITOROWANIE I WERYFIKOWANIE PROCEDUR OCHRONY
MAŁOLETNIICH**

badanie ankietowe

Zaznacz właściwą odpowiedź:

1. Czy znasz standardy/procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

Tak Nie wszystkie Nie

2. Czy stosowałeś standardy/procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

Tak Nie

3. W przypadku stosowania standardów/procedur, zaznacz, czy były skuteczne:

Tak Nie wszystkie Nie

4. Czy byłeś świadkiem lub miałeś informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich?

Tak Nie

5. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej, zaznacz, czy podjąłeś interwencję:

Tak Nie

Jak przebiegała interwencja:

.....
.....
.....

6. Jakie jeszcze obszary powinny zostać uwzględnione w standardach/procedurach:

.....
.....
.....

7. Inne spostrzeżenia, uwagi dotyczące standardów/procedur:

.....
.....
.....

WZÓR REJESTRU ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNICH

L.p.	Imię i nazwisko małoletniego	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomienie osoby, instytucji, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora
1							
2							
3							
4							

PLAN WSPARCIA

Data sporządzenia Planu wsparcia: .....

Imię i nazwisko małoletniego: .....

Imiona i nazwiska osób sporządzającego Plan wsparcia: .....

.....
.....

Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (np. charakterystyk doznanej krzywdy, analiza dostępnej dokumentacji, określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego):

.....
.....
.....
.....

Cel wsparcia małoletniego (np. zapewnienie specjalistycznego wsparcia dziecku/jego rodzinie, udzielanie systematycznej lub okresowej pomocy, np. psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej, wzmacnianie poczucia własnej wartości małoletniego, wspieranie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną małoletniemu/jego rodzinie):

.....
.....
.....
.....

Zakres wsparcia udzielanego przez Ośrodek i współpracy z podmiotami zewnętrznymi (np. pracownicy zgodnie z zakresem swoich obowiązków i uprawnień działają na rzecz wsparcia dziecka, współpracując, współpracując z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka):

.....
.....
.....
.....

Formy wsparcia krzywdzonego małoletniego (np. konsultacje indywidualne; praca indywidualna z dzieckiem, pomoc prawna, indywidualne zajęcia terapeutyczne, warsztaty rozwojowe, pogadanki wychowawcze, zajęcia wychowawcze grupowe):

.....
.....
.....
.....

Metody wsparcia krzywdzonego małoletniego (np. bezpośrednia rozmowa z dzieckiem prowadzona przez wychowawcę, pedagoga, psychologa lub innego specjalistę, warsztaty rozwojowe, zajęcia socjoterapeutyczne; zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, pomoc medyczna, prawna, socjalna dziecku i jego rodzinie; analiza dokumentacji związanej z sytuacją dziecka; obserwacja dziecka):

.....
.....
.....
.....

Podpisy członków zespołu sporządzającego Plan wsparcia:

.....
.....
.....

Ocena funkcjonowania Planu wsparcia:

.....
.....

.....
.....

Podpisy osób sporządzających ocenę funkcjonowania Planu wsparcia:

.....
.....
.....